

UNDER OVERFLATEN

ET AKVARIUM I TRONDHEIM

BELIGGENHET

Brattøra og det tilhørende området, Nyhavna, er i sentrum for byutviklingen i Trondheim nå. Brattøra har vært og er fremdeles under en voldsom utvikling. Området omdefineres fra en hovedvekt på havnevirksomhet til å bli en mer integrert del av Trondheim sentrum - med en rekke unike opplevelser og tilbud. Området er også det viktigste trafikknutepunktet i byen og vil daglig eksponeres for minst 60 000 mennesker gjennom terminalene for buss, båt og tog. Dette gir et solid fundament for et akvarium nettopp her. I tillegg finnes det allerede en rekke attraksjoner her - Rockheim, Pirbadet, kongresshotellet, med mer - som bidrar med en mengde besøkende i området.

Ideen om et akvarium i Trondheim er over ti år gammel og i denne diskusjonen har Brattøra stått fram som det mest opplagte tomtevalget. Det er planlagt et mindre akvarium i tilknytning til førsteetasjen i kongresshotellet, men dette er det sett bort i fra i prosjekt basert på en overbevisning om at et akvarium fortjener mer plass og oppmerksomhet. Dette kan således sees på som et alternativt innspill til hvordan et akvarium i Trondheim kan gjennomføres.

TOMTEVALG

Det endelige valget av tomt forutsetter at eksisterende planer for området gjennomføres. På et relativt konsentrert område er det samlet flere store bygg med sterk profil, både identitetsmessig og arkitektonisk. Derfor er det valgt en tomt med noe avstand fra den eksisterende bygningsmassen for å unngå at bygningene overskygger hverandre. Området som er valgt, ytterst på Pir 1 er per dags dato en del av godsvirksomheten på piren men den fremstår mer som en dumpingplass og lagring av diverse utstyr. Det er her forutsatt et lengre tidsperspektiv der havnevirksomheten relokaliseres ut av Trondheim sentrum, noe som allerede er tatt inn i planene for området slik at området kan frigis til andre formål. Plasseringen gjør at man ikke legger for store foringer for hva resten av området skal disponeres til og en snarlig oppføring av anlegget vil ikke være nevneverdig til hinder for den daglige driften og sirkulasjonen i området.

Videre gir tomtens store muligheter til å jobbe med en direkte nærhet til vannet. Dette har en praktisk side i forhold til vannreservoarer, pumper og andre tekniske aspekter ved akvarier som bygg, men ikke minst den sterke symbolverdien i en slik plassering.

SITUASJONGREP

For å styrke akvariets symbolverdi og kobling til havet har akvariet en klar orientering mot den mest åpne delen av Trondheimsfjorden sett fra Trondheim sentrum. Ønsket om å jobbe direkte mot vannet og å skape en altopplukkende opplevelse av livet under vann har resultert i en plassering ute i vannet og delvis nedsenket utenfor pirkanten. Bygget legger seg på siden av eksisterende kvartalsstruktur på Pir 1. Utfyllingen som danner piren foreslås avrettet, men brytes opp i området rundt inngangssrommet til akvariet. Dette skaper en bilfri mingle- og oppholdssone og også steder der anlegget kan iaktas fra spennende vinkler.

Den eksisterende parkeringsplassen er beholdt og utvidet med rundt 75 plasser for fremdeles å tilby parkering til de som jobber i området. Akvariets form og plassering gir en logistikk med en vareinngang lagt i tunnel med nedkjørsel fra ytterste delen av parkeringsplassen. Området rundt inngangssrommet til akvariet kan derfor i stor grad holdes bilfri. Det er flere parkeringsplasser i forbindelse med konferansehotellet. Likevel må det kunne forventes mindre biltrafikk her med satsningen på kollektivtrafikk og miljø. Anlegget kan nå via kollektivtrafikk gjennom en forlengelse av eksisterende busstrasser.

Videre foreslås det å koble seg opp mot fjordalmeningen og området rundt Pirbadet via en pirkromenade for gående og syklist. En tanke er å la elementer fra det vinnende forslaget for Brattørkaia av SLA og Pir 2 Arkitekter, men dette er ikke videre utdypet her.

Ikke et fiskemuseum.

Ikke kun en samling fisk i tanker med vann, men et sted for å utforske havet som konsept. En vandring gjennom unike miljøer; over, under og igjennom vannet.

Akvariet i Trondheim er et magisk sted. Det dupper i vannkanten ytterst på Brattøra. Hele bygget syns ikke fra pirkanten, men man aner konturene av det som befinner seg der ned. De mindre volumene er som holmer der tangen har fått lov å feste seg mens makene herjer.

Besøkende trekkes mot inngangssrommet der man gjennom glassfasaden kan skimte den lyse innsiden og havstrømlinjene som leder videre inn og ned i dypet. I foajeen er suvenirbutikken, garderoben og noen smakebiter fra utstillingene lengre inn. Man kommer ned til selve akvariene via en lang rulletrapp der taket smalner inn over den besøkende. De kontinuerlige havstrømmene følger den besøkende nedover, innover, nedover. Trinnvise lysinnslipp viser hvordan man gradvis går fra å være over vann til å være under det.

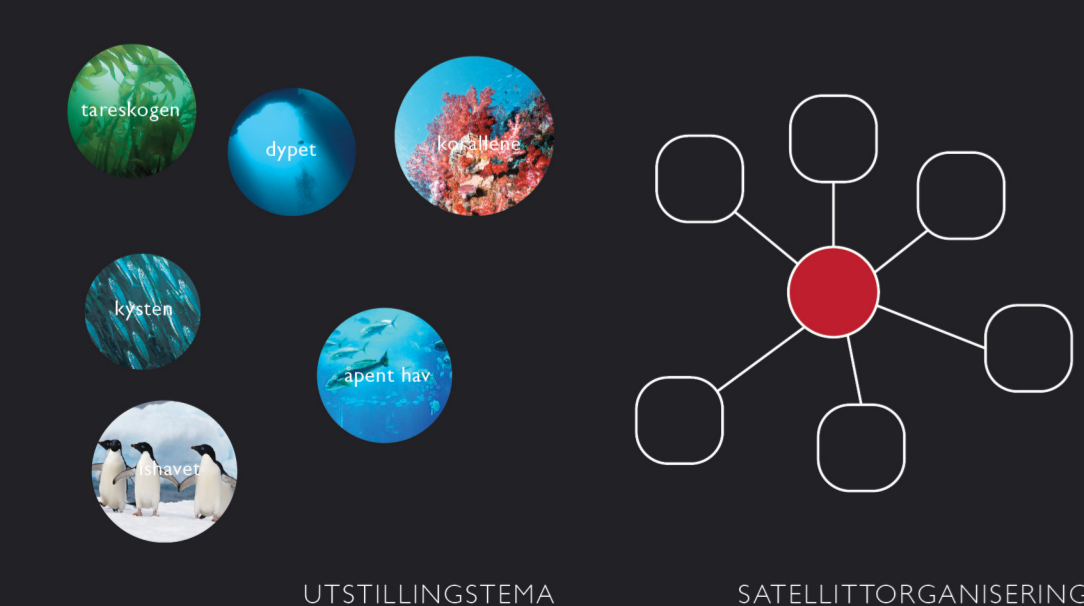
Like før man kommer til det sentrale rommet - "det åpne hav" - ser man ikke helt hva som venter en før man begynner å gå ned i en svak helning og det store oseanariumet åpenbarer seg - en stor tank med et akrylpanel på 16 x 9 m. Fra rampene ledes man inn til de ulike akvariene, understøttet av små antydninger av farger og lys som strømmer ut fra åpningene, og havstrømmene som forsvinner innover mot akvariene. De ulike akvariene er utformet som egne verdener med helt egne og unike opplevelser i bevegelsesmønstre, lys, farger og atmosfære. Publikum velger sin egen opplevelse og beveger seg fritt til de ulike akvariene fra sentralrommet. Lyset fra den store tanken sendes ut i rommet og skaper et jevnt blåskjær, som gir en følelse av å være omgitt av det blå havet.

Rampene på hver side fortsetter videre opp til overflaten igjen og møtes i et høyt, åpent rom som ligger helt i vannlinja. Her er restauranten med en spektakulær utsikt mot fjorden og historiske Munkholmen. Vannstanden varierer med flo og fjære, og gir unike opplevelser avhengig av tid på døgnet og været. Rampene danner en løkke slik at man uansett hvilken man velger kan stoppe i restauranten eller gå videre og komme ned til sentralrommet igjen.

Røkterganger og tekniske foringer er lagt en etasje under publikumsetasjen og således vil man ikke oppleve røktene eller komme i kontakt med driftsiden og den tekniske siden av akvariet. Opplevelsene av akvariene er det eneste som står i fokus.

HOVEDGREP

BEVEGELSMØNSTRER

MATERIALER OG KONSTRUKSJON

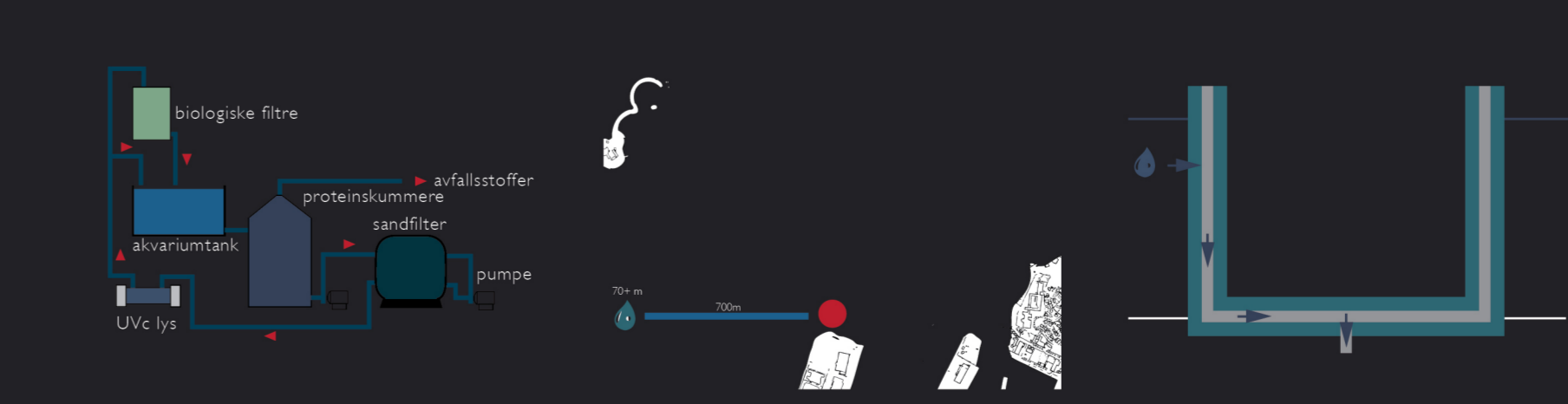
HOVEDMATERIALE KONSTRUKSJON OG FASADE-ARMERT BETONG
Bygget er tenkt oppført som en plasslagt betongkonstruksjon. Betongen er sterkt dominerende i fasadeuttrykket. Bygget oppfattes nærmest som raffe naturformede holmer der naturen får herje fritt med alger, tang, makrer og alt som hører med.

HOVEDMATERIALE INTERIØR, POLERT BETONG
"Gråttinn og diaman". Den raffe utsiden kontrasteres med et blankere mer polert indre ved bruk av polert betong med en jevn overflate på alle flater. Dette understreker det organiske formspråket. Betongen får svak fargepigmentering i noen av utstillingene i tråd med de ulike tema. Dog blir det mange mørke arealer med lite og kunstig belysning. Mange overflater i bygget vil derfor ikke være synlige.

"HAVSTRØMMER"
Innsiden av inngangssrommet og det store sentralrommet samt transportårene mellom de ulike delene av avsvaret er utført i et plastisk komposittmateriale. De gir assosiasjoner til vannets bevegelser der de blir rullende og større der rommet er større, mens de blir smalere og tettere i overgangssoner og der man går videre. De bidrar til å føle de besøkende og slik også til å styre flyten i anlegget.

GLASSFASADER- STRUCTURAL GLAZING
Det er store glassfasader i nordenden av bygget. Disse utarbeides i et structural glazing system, men dette er ikke utarbeidet i detalj.

TEKNISKE PRINSIPPER

Et vann som lekker inn gjennom ytterveggene under vann vil dreneres ned til kjelleren av bygget og pumpet ut.